

Prima instanță, Jud. Criuleni (sediul Dubăsari): A. Motricală
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău:
L. Bulgac, D. Manole, G. Dașchevici

dosar nr. 2rac-327/17

DECIZIE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ion Druță, Maria Ghervas
Mariana Pitic, Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „CIIPOC”,

în cauza civilă la cererea Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto” de retragere a autorizațiilor de transport rutier de persoane, eliberate Societății cu Răspundere Limitată „CIIPOC”,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „CIIPOC” și menținută hotărârea Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 16 ianuarie 2017,

c o n s t a t ă

La 06 ianuarie 2017, ANTA a depus cerere de retragere a autorizațiilor de transport rutier de persoane, eliberate SRL „CIIPOC”.

În motivarea cererii a invocat că, prin ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 192 din 31 decembrie 2014 „Cu privire la aprobarea programelor de transport rutier internațional și cel internațional și eliberarea autorizațiilor de transport rutier de persoane”, operatorului de transport SRL „CIIPOC” i-au fost atribuite spre deservire următoarele rute internaționale: ruta regulată (codul rutei 4588) cursele (13/14) Chișinău 12:00 – Dubăsari 12:00 cu regimul de deservire „Zile impare” – Anual și ruta regulată (codul rutei 4588) cursele (25/26) Chișinău 15:40 – Dubăsari 18:00, cu regimul de deservire „Zile pare/Zile impare” - Anual. Ulterior, conform pct. 5 din dispoziția Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 31-d din 17 decembrie 2015, la cursele menționate s-a stabilit regimul de deservire „zilnic”.

Indică petiționara că potrivit pct. 48 din ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 35 din 15 februarie 2016, în baza cererii operatorului de transport nr. 286 din 30 decembrie 2015, cursele date au fost regrupate în cursele Chișinău 14:00 – Dubăsari 12:00 și respectiv, Chișinău 15:00 – Dubăsari 18:00. La fel, conform ordinului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr.

192 din 31 decembrie 2014, operatorului de transport SRL „CIIPOC” i-a fost atribuită spre deservire și ruta regulată (codul rutei 1194) cursele (01/02) Chișinău 15:15 – Comisarovca Nouă 06:00, cu regimul de deservire „marți, miercuri, joi, vineri, sâmbătă și duminică” – Anual. Ulterior, prin ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 61 din 12 martie 2016, la serviciul regulat interraional Chișinău 15:15 – Comisarovca Nouă 06:00 s-a stabilit regimul de deservire „marți, miercuri, vineri, sâmbătă și duminică”.

Afirmă ANTA că în prezent, operatorul de transport SRL „CIIPOC” activează la rutele/cursele nominalizate în baza autorizațiilor de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional după cum urmează: autorizațiile nr. 0107731 din 02 februarie 2016 și nr. 0107970 din 04 martie 2016 pentru ruta 4588 cursele (13/14) Chișinău 14:00 – Dubăsari 12:00, autorizațiile nr. 0107736 din 02 februarie 2016 și nr. 0107976 din 04 martie 2016 pentru ruta 4588 cursele (25/26) Chișinău 15:40 – Dubăsari 18:00 și autorizațiile nr. 0106477 din 10 iulie 2015 și nr. 0107962 din 04 martie 2016 pentru ruta 1194 cursele (01/02) Chișinău 15:15 – Comisarovca Nouă 06:00.

Susține petiționara că în urma examinării scrisorilor nr. 777 din 12 septembrie 2016, nr. 890 din 07 octombrie 2016 și nr. 998 din 09 noiembrie 2016, parvenite în adresa Agenției de la ÎS „Gările și Stațiile Auto”, s-a constatat că SRL „CIIPOC” în perioada 01 august 2016 – 31 octombrie 2016, la efectuarea rutelor/curselor Chișinău 14:00 – Dubăsari 12:00, Chișinău 15:00 – Dubăsari 18:00 și Chișinău 15:15 – Comisarovca Nouă 06:00, nu a efectuat nici-una din plecările planificate, prin ce a înregistrat 100 % de suspendări din totalul curselor prevăzute în graficul de circulație la rutele și cursele vizate. Astfel, operatorul de transport a comis abaterile prevăzute în art. 38 alin. (21) lit. a) din Codul transporturilor rutiere – operatorul de transport rutier nu a efectuat lunar cel puțin 10% din totalul curselor prevăzute în graficul de circulație în decurs de 3 luni consecutive sau nu a efectuat mai mult de 30% din totalul curselor prevăzute în graficul de circulație în decursul unei luni calendaristice, fapt ce are ca efect retragerea de către Agenție a autorizației de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional. În consecință, în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) lit. a), art. 25 și 38 alin. (21) lit. a) din Codul transporturilor rutiere, a adoptat decizia nr. 2 din 03 ianuarie 2015 privind retragerea autorizațiilor de transport rutier de persoane eliberate SRL „CIIPOC” pentru rutele/cursele Chișinău 14:00 – Dubăsari 12:00, Chișinău 15:00 – Dubăsari 18:00 și Chișinău 15:15 – Comisarovca Nouă 06:00.

Solicită ANTA retragerea autorizațiilor de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional eliberate SRL „CIIPOC”: nr. 0107731 din 02 februarie 2016 și nr. 0107970 din 04 martie 2016 la cursa Chișinău 14:00 – Dubăsari 12:00, nr. 0107736 din 02 februarie 2016 și nr. 0107976 din 04 martie 2016 la cursa Chișinău 15:00 – Dubăsari 18:00, nr. 0106477 din 10 iulie 2015 și nr. 0107962 din 04 martie 2016 la cursa Chișinău 15:15 – Comisarovca Nouă 06:00.

Prin hotărârea Judecătoria Criuleni (sediul Dubăsari) din 16 ianuarie 2017, cererea a fost admisă integral și s-au retras autorizațiile de transport rutier de persoane prin servicii regulate de trafic interraional eliberate SRL „CIIPOC”, după cum urmează: nr. 0107731 din 02 februarie 2016 și nr. 0107970 din 04 martie 2016 la

cursa Chișinău 14:00 – Dubăsari 12:00, nr. 0107736 din 02 februarie 2016 și nr. 01079706 din 04 martie 2016 la cursa Chișinău 15:00 – Dubăsari 18:00, nr. 0106477 din 10 iulie 2015 și nr. 0107962 din 04 martie 2016 la cursa Chișinău 15:15 – Comisarovca Nouă 06:00. Totodată, s-a încasat din contul SRL „СІІРОС” în beneficiul statutului taxa de stat în sumă de 100 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 14 februarie 2017, a fost corectată greșeala strecurată în partea dispozitivă a hotărârii din 16 ianuarie 2017, prin substituirea numărului greșit al autorizației eliberate pentru cursa Chișinău 15:00 – Dubăsari 18:00 „01079706” cu numărul corect „0107976”.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, a fost respins apelul declarat de SRL „СІІРОС” și menținută hotărârea Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 16 ianuarie 2017.

La 17 iulie 2017, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, SRL „СІІРОС” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017 și a hotărârii Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 16 ianuarie 2017, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În susținerea recursului, recurenta a invocat că nu a cunoscut despre examinarea cauzei în prima instanță, nefiindu-i comunicat locul, data și ora ședinței de judecată. La materialele dosarului a fost anexată citația din 10 ianuarie 2017 cu mențiunea grefierului că citația a fost expediată părților prin poșta electronică, însă lipsește dovada de recepționare a acesteia de către operatorul de transport, care nu a primit o astfel de citație. Mai mult ca atât, prin încheierea Judecătoriei Criuleni (Sediul Dubăsari) din 10 ianuarie 2017 privind pregătirea pentru dezbaterile judiciare, pentru data de 16 ianuarie 2017 a fost numită doar ședința prealabilă. De asemenea, abia după examinarea cauzei, împreună cu dispozitivul hotărârii primei instanțe, i-a fost expediată și copia cererii depuse de ANTA cu anexele la aceasta, neavând posibilitate de a depune referință.

La 31 iulie 2017, SRL „СІІРОС” a depus recurs suplimentar, menționând că Curtea de Apel Chișinău greșit a indicat în cuprinsul deciziei din 29 iunie 2017 precum că apelantul ar fi solicitat casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii, deoarece atât în cererea de apel, cât și în ședința de judecată a solicitat restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

La 21 august 2017, în adresa intimatei au fost expediate copiile recursului inițial și a celui suplimentar declarat de SRL „СІІРОС”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 27 septembrie 2017, ANTA a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de SRL „СІІРОС” și menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, pe care o consideră legală și întemeiată.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 octombrie 2017, recursul declarat de SRL „СІІРОС” a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, trimițând pricina spre rejudecare în prima instanță doar în cazul în care a constatat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin. (3) lit. d) și f). La solicitarea participanților la proces, instanța de recurs poate trimite pricina spre rejudecare în prima instanță în cazul prevăzut la art. 432 alin. (3) lit. b).

Iar în conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. b) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Art. 100 alin. (1) CPC prevede că cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Potrivit art. 102 alin. (1) și (3) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură. Citațiile și înștiințările se înmânează participanților la proces, martorilor, experților, specialiștilor, interpreților astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să prezinte la timp în fața instanței.

În conformitate cu art. 193 alin. (1) CPC, judecarea pricinilor civile are loc în ședință de judecată cu înștiințarea obligatorie a participanților la proces despre locul, data și ora ședinței.

Art. 211 alin. (1) CPC stipulează că în cadrul examinării pricinii în fond, președintele ședinței este obligat să creeze condiții pentru ca participanții la proces să-și expună considerentele referitor la circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii, să facă completări și să prezinte probe în condițiile prezentului cod.

Iar art. 280 alin. (1) CPC prevede că în procedură specială, pricinile se examinează de instanțele judecătorești după regulile de examinare a acțiunilor civile, cu excepțiile și completările stabilite în prezentul cod la cap. XXIII-XXXIV și în alte legi.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei, rezultă că, la 06 ianuarie 2017 ANTA a depus cerere de retragere a autorizațiilor de transport rutier de persoane eliberate SRL „CIIPOC”.

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 10 ianuarie 2017, cererea depusă de ANTA a fost primită în procedură, pentru asigurarea examinării juste și prompte a cauzei fiind dispusă efectuarea următoarelor acțiuni: expedierea în

adresa persoanei interesate SRL „СІІРОС” a copiei cererii cu actele anexate la aceasta, cu înștiințarea despre necesitatea de a prezenta instanței referința la cererea depusă și toate probele pe care-și întemeiază obiecțiile în termen de până la 16 ianuarie 2017, aducerea la cunoștința petiționarului despre obligația prezentării în instanță a originalelor tuturor înscrisurilor pe care își întemeiază pretențiile sau copiile autentificate în modul stabilit de lege. Totodată, a fost numită ședința prealabilă a părților pentru 16 ianuarie 2017, ora 14:00 (f.d. 42).

În aceeași zi – 10 ianuarie 2017, în adresa recurente SRL „СІІРОС” a fost expediată, prin intermediul poștei electronice, citația pentru ședința de judecată din 16 ianuarie 2017, ora 14:00, împreună cu copia încheierii din 10 ianuarie 2017 și copia cererii (f.d. 43-45).

La 13 ianuarie 2017, petiționara ANTA a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa acesteia (f.d. 46).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 16 ianuarie 2017, în ședință părțile nu s-au prezentat, instanța de judecată considerând posibil examinarea cauzei în lipsa petiționarei ANTA și persoanei interesate SRL „СІІРОС”.

Astfel, prin hotărârea Judecătorei Criuleni (sediul Dubăsari) din 16 ianuarie 2017, cererea a fost admisă integral și s-au retras autorizațiile de transport rutier de persoane prin servicii regulate de trafic interraional eliberate SRL „СІІРОС”, după cum urmează: nr. 0107731 din 02 februarie 2016 și nr. 0107970 din 04 martie 2016 la cursa Chișinău 14:00 – Dubăsari 12:00, nr. 0107736 din 02 februarie 2016 și nr. 0107976 din 04 martie 2016 la cursa Chișinău 15:00 – Dubăsari 18:00, nr. 0106477 din 10 iulie 2015 și nr. 0107962 din 04 martie 2016 la cursa Chișinău 15:15 – Comisarovca Nouă 06:00. Totodată, s-a încasat din contul SRL „СІІРОС” în beneficiul statutului taxa de stat în sumă de 100 lei.

Analizând circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că prima instanță a examinat cererea cu încălcarea normelor de drept procedural, cauza fiind judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată și anume, persoanei interesate SRL „СІІРОС”.

Or, materialele cauzei atestă cert că pentru data de 16 ianuarie 2017, ora 14.00, a fost stabilită ședința de judecată prealabilă, în cadrul căreia urmau a fi efectuate acțiuni de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare pentru a asigura judecarea ei justă și promptă și anume, prezentarea de către persoana interesată a referinței la cererea petiționarului cu toate probele pe care-și întemeiază obiecțiile din referință, precum și prezentarea de către petiționar a originalelor tuturor înscrisurilor pe care-și întemeiază pretențiile sau copiile autentificate în modul stabilit de lege.

La caz însă, prima instanță în cadrul ședinței de judecată din 16 ianuarie 2017 a purces la examinarea în fond a cererii, cu pronunțarea hotărârii de admitere a acesteia și retragerea autorizațiilor de transport eliberate persoanei interesate, ultima fiind lipsită astfel de dreptul de a-și expune poziția referitor la circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, de a face completări și a prezenta probe și argumente pe care-și întemeiază obiecțiile din referință.

Prin urmare, nu poate fi reținută concluzia instanței de apel expusă în decizia din 29 iunie 2017 precum că procedura de citare legală a persoanei interesate SRL

„СІІРОС” a fost respectată corespunzător, deoarece contravine suportului probator prezent la actele cauzei.

De asemenea, având în vedere faptul că pentru astfel de categorii de cereri legea prevede un termen restrâns de examinare și anume – 5 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia, instanța de fond urma să numească prima ședință de judecată atât pentru pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare, cât și pentru examinarea cererii în fond, în speță însă fiind stipulat expres că ședința numită este una prealabilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție accentuează că necitarea și necomunicarea în modul corespunzător de către instanțele de judecată a actelor de procedură către participanții la proces ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngrădi în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil, contrar standardelor înserate în art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului în spețele Godorozea și Bucuria SA contra Moldovei din 06 octombrie 2009 și, respectiv, 05 ianuarie 2010.

În atare circumstanțe, se constată că cererea a fost examinată în absența recurentei SRL „СІІРОС”, căreia nu i s-a comunicat în modul corespunzător locul, data și ora ședinței de judecată, în cadrul căreia fost examinată prezenta cerere și pronunțat dispozitivul hotărârii din 16 ianuarie 2017, ceea ce servește drept temei de casare a deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017 și hotărârii Judecătoria Criuleni (Sediul Dubăsari) din 16 ianuarie 2017, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Totodată, se reține că în conformitate cu art. 343¹ alin. (3) CPC, modificat prin Legea nr. 191 din 23 septembrie 2016, în vigoare din 28 aprilie 2017, cererile de suspendare sau de retragere a licenței/autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător se depun la instanța de judecată de la sediul petiționarului, la caz al Agenției Naționale Transport Auto.

Reieșind din cele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră imposibilă corectarea erorii admise de către instanța de fond în condițiile procedurii prevăzute de către legislația procesuală, motiv pentru care cauza urmează a fi restituită spre rejudecare la Judecătoria Chișinău (sediul Centru).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat într-o manieră certă încălcarea normelor de drept procedural de către instanțele ierarhic inferioare, omisiuni care nu pot fi corectate de către instanța de recurs la examinarea cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SRL „СІІРОС”, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017 și hotărârea Judecătoria Criuleni (sediul Dubăsari) din 16 ianuarie 2017, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

La rejudecare, instanța de fond urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „CIIPOC”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017 și hotărârea Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 16 ianuarie 2017, în cauza civilă la cererea Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto” de retragere a autorizațiilor de transport rutier de persoane, eliberate Societății cu Răspundere Limitată „CIIPOC”, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Chișinău (sediul Centru).

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Luiza Gafton